

GŁOS LESZCZYŃSKI

Polski, katolicki, bezpartyjny dziennik dla wszystkich stanów.

Wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt.
Cztery bezpłatne dodatki tygodniowe:
Przyjaciel Rolnika, Ognisko Domowe (dla rodzin),
Przegląd Tygodniowy (Ilustr.) i Arkusze powieściowy.

OJCZYZNĘ BUDUJE SIĘ
SPEŁNIANIEM OBOWIĄZKU!

Wydawca: Drukarnia Leszczyńska Spółd. z o.o.
Adres redakcji i administracji:
Leszno (Woj. Pozn.) ul. Wolności 21. Tel. 61 i 64.
Warunki prenumeraty i ogłoszeń na ostatniej stronie.

Nr. 172.

Leszno, niedziela, dnia 28 lipca 1929 r.

Rok X.

15 rocznica wojny światowej.

Przez burzę dziejową od odrodzenia narodu polskiego.

Dnia 28. lipca mijają piętnaście lat od chwili, kiedy wypowiedzenie wojny Serbji ze strony Austrii stało się punktem wyjścia dla późniejszych, straszliwych i krwawych zmagani narodów Europy.

Piętnaście lat upłynęło od chwili, w której rozszalała się na dobre ta najstraszliwsza w dziejach ludzkości katastrofa wojenna, co świat cały zalała strumieniem krwi, zniszczyła nieznurzone, kwitnące obszary i całą ludzkość przez cztery ciężkie lata pogrążyła w odmętach rozszalonego militarystu pruskiego, depczącego barbarzyńską stopą cały kulturowy dorobek ludzkości.

Być może, że historia imperialistycznych od wieków Niemiec okraśli wybuch wojny światowej w r. 1914 cały jej straszliwy przebieg i sprawiedliwy wynik jako wyszłą siłą przekreślony epizod w tytanicznych, już całe stulecia trwających dążeniach niemieckich do opanowania świata. Jednakże w sprawiedliwych dziejach ludzkości wybuch tej straszliwej zawieruchy będzie wielką i niezatartą zbrodnią ku wiecznemu potępieniu narodu niemieckiego.

Historia i przyszły bieg dziejów wykazują jeszcze dokładniej, że cała odpowiedzialność za wybuch i przebieg tej najstraszliwszej z wojen, która zatrzęsała gruntem całym prawie światem, spada wyłącznie na Niemcy, a wyraźniej mówiąc na kaste wybitniejszych militarystów pruskich. Oni to parli zawsze do wojny, uchwalili kredyty wojenne i zbrojenia, a w ostatniej, decydującej chwili, kiedy Europa podminowana już była dynamitem, nie umieli powstrzymać swych instynktów imperialistycznych i krwiożerczo-militaryzmu.

Już przed piętnastu i więcej laty było wiadomo, że imperialistyczne dążenia Niemiec idą w tym kierunku, aby na gruzach podbitej zupełnie ludzkości założyć projektowane od dawna niemieckie imperium światowe. Wielka wojna światowa, do której Niemcy w każdej dziedzinie przygotowywały się oddawna — zbliżył ich miała do tego celu.

Na szczęście stało się jednak inaczej. Pozostały świat nie chcąc zaprząć się na wieki w jarzmo butnego Prusaka, zmobilizował wszystkie swe siły i tytanicznym, krwawym wysiłkiem w ciągu czterech ciężkich lat zdołał odepchnąć groźną falę germańską. Potęga militarna Niemiec, legła w gruzy, załamała kultura łacińska, ocalały ludy Europy od straszliwej niewoli pruskiej.

W chwili rocznicy wybuchu wojny światowej sięgając myślą do tych pamiętnych wypadków lipcowych roku 1914 — wdzięcznym sercem dziękować musimy losowi, że zesłał nam wówczas ową wielką „wojnę ludów“, o którą już prosił Boga nieśmiertelny wiszcza narodu Adam Mickiewicz, albowiem wojna ta przyniosła nam cud Najwyższego — zmartwychwstanie dziejowe Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej.

L. Łytko.

Apel na czasie.

Urządowa Polska Agencja Telegraficzna rozesłała następującą, zmienną odezwę:

„Kamikuła w całej pełni, kto żyw, opuszcza mury Warszawy, aby zaczerpnąć powietrza wśród gór, wykąpać się w morzu, lub wygrać na złotym piasku nadmorskim, itp. Obecnie ruch „emigracyjny“ wrasta z dnia na dzień. Przykry jednak objaw zaobserwowaliśmy tego lata, a mianowicie: bardzo liczne wyjazdy zagranicę. W dzisiejszych ciężkich warunkach ekonomicznych ten masowy odpływ ludności poza granice Polski jest niezmiernie szkodliwy dla życia gospodarczego kraju. Setki tysięcy, miliony złotych wywozimy bezprodukcyjnie, wzbogacając obce „bady“ i „kurorty“. Piękno naszych Tatr, rozległe pola mazowieckie, urok i czas Bałtyku wzgardzone są przez ludzi nierozumnych, lub złej woli.

Liga samowystarczalności gospodarczej, która podjęła energiczną walkę ze szkodnictwem gospodarczym, zwraca się z apelem do całego społeczeństwa, aby dla dobra kraju zaniechać tymczasem wyjazdów zagranicę, a pieniądze „urlopowe“, które pozostaną u nas, przyczynia się niewątpliwie do poprawy ogólnego dobrobytu i społeczeństwa.

Z ostatniej chwili.

Konferencja reparacyjna.

Londyn, 27. 7. (AW.) Wiadomości, że Konferencja reparacyjna ma odbyć się w Hadze, potwierdza się. Według dalszych wiadomości konferencja ma się rozpocząć 10 lub 15 sierpnia br.

Bruksela. (AW.) W tutejszych kołach politycznych wobec wiadomości nadeszłych, iż międzynarodowa konferencja polityczna odbędzie się w Hadze, panuje ogromne rozgoryczenie. Do ostatniej chwili przypuszczano, iż miejscem międzynarodowej konferencji politycznej będzie Bruksela, a co zatem idzie będzie ona również siedzibą międzynarodowego banku reparacyjnego. W dniu wczorajszym lansowana była pogłoska, iż rząd belgijski nosi się z zamiarem zaprotestowania przeciwko tej propozycji.

Bruksela. (AW.) Belgijski minister spraw zagranicznych oświadczył, że Belgja zgadza się aby konferencja reparacyjna odbyła się w Hadze. Rząd belgijski podkreślił, że zgodzenie się na tę miejscowość polega na tem, że nie chce doprowadzić do odroczenia konferencji.

Poincare podaje się do dymisji

Wiedeń, 26. 7. (AW.) „Neue Freie Presse“ zamieszcza wiadomość z Paryża, że Poincare cierpi prawdopodobnie na wrzód w żołądku i nie jest wykluczone, że będzie się musiał poddać operacji. Zastępować go będzie Briand, ponieważ sprawy zagraniczne są obecnie najważniejsze.

Paryż, 26. 7. Agencja Havasa ogłasza co następuje: Według najniarodajniejszych wiadomości, obiegających kulary senatu, prezydent ministrów Poincare postanowił jeszcze dziś wieczorem przedłożyć prezydentowi państwa prośbę o dymisję. Zwraca się uwagę, na to, iż Poincare, który w najbliższym czasie musi się udać do szpitala, aby poddać się ciężkiej operacji, przy dzisiejszym stanie polityki zagranicznej, nie mogąc sam pracować, nie chce ponosić odpowiedzialności za rządy. Dymisja rządu Poincarego ma zostać urzędowo ogłoszona po posiedzeniu rady ministrów, które rozpocznie się o godzinie 22. Ogólnie przypuszcza się, iż prezydent Doumergue misję tworzenia nowego rządu powierzy Briandowi, oraz, że nowy rząd bezwzględnie zwoła parlament, aby się mu przedstawił.

Paryż, 26. 7. Okolo północy agencja Havasa wydała następujący komunikat: Prezydent ministrów Poincare zawiadomił dziś wieczorem swych współpracowników w rządzie o tem, iż stan jego zdrowia wymaga zabiegu chirurgicznego, który na 2 do 3 miesięcy zrobi go niezdolnym do pracy i że wobec tego postanowił wręczyć prezydentowi republiki prośbę o dymisję. Rząd, który w piątek wieczorem zebrał się w ministerstwie spraw zagranicznych, polecił ministrom Barthou i Briandowi udanie się do premiera Poincarego w celu wyrażenia mu czci i współczucia rządu oraz prośbą go, aby mimo konieczności przeprowadzenia kuracji i wypoczynku pozostał na czele rządu. Barthou i Briand udadzą się dziś w sobotę do mieszkania Poincarego.

O likwidację konfliktu sowiecko-chińskiego.

Wiedeń, 26. 7. (PAT.) Według doniesień dzienników z Mukdena w miejscowości Czang-Su rozpoczęły się pomiędzy Czang-Tso-Kingiem, przedstawicielem rządu nankińskiego i gen. sowieckim Majlim-kowem przedwstępne konferencje w sprawie likwidacji konfliktu chińsko-sowieckiego.

Anglia — Sowiety.

Londyn, 26. 7. (AW.) Henderson oświadczył wczoraj wobec deputowanych robotniczkich, że ambasador sowiecki w Paryżu Dowgalewski w niedziele przybędzie do Londynu i że w poniedziałek rozpocznie się rokowania w sprawie podjęcia normalnych stosunków dyplomatycznych między Anglią a Sowieta.

Londyn, 26. 7. Z Ottawy donoszą, że podsekretarz stanu w kanadyjskim ministerstwie spraw zagranicznych nie podziela bez zastrzeżeń stanowiska Anglii w sprawie podjęcia stosunków dyplomatycznych z Sowieta, że mimo to weźmie udział w ogólnej konferencji na ten temat ponieważ Kanada swego czasu samodzielnie zerwała stosunki z Rosją, może oczywiście w tej sprawie podjąć samodzielną decyzję.

Minister Zaleski w Paryżu.

Paryż, 27. 7. (AW.) Briand przyjął na Konferencji min. spraw zagran. Polski p. Zaleskiego. Po konferencji odbyło się śniadanie na które zaproszeni byli również ambasador w Paryżu p. Chłapowski, gen. Laroche, sekret. gener. Bartelo oraz dyrektor Carbin.

Minister Patek w Warszawie.

Warszawa, 27. 7. (AW.) Marszałek Piłsudski przyjął wczoraj min. Patka i odbył z nim konferencję. Minister Patek udaje się w tych dniach na wypocznik kuracyjny do Czechosłowacji.

Urządowanie min. Składkowskiego.

Warszawa, 27. 7. (AW.) Jedną z agencji donosi, iż z początkiem przyszłego tygodnia min. Sławoj Składkowski, jako zastępca premiera, zamierza zwołać posiedzenie komisji ekon. rady min. celem omówienia spraw nagromadzonych w czasie jego urlopu.

Nowa linja telefoniczna między Polską a Finlandją.

Warszawa, 27. 7. (AW.) W dniu wczorajszym nastąpiło otwarcie nowej linji telefonicznej między Warszawą a Finlandją. Rozmowy próbne wypadły zadowalniająco, głos słychać było czysto i wyraźnie.

Lot Kowalczyka i Klisza.

Warszawa, 26. 7. (AW.) Z Medjołanu donoszą, że piloci polscy Kowalczyk i Klisz zamierzają wystartować do lotu transatlantyckiego z lotniska Baldonell w Irlandji w dn. 10 sierpnia. — Lotnicy udają się tą samą trasą co Lindbergh z lekkim odwiezieniem na północ. Lotnicy zamierzają lecieć do Chicago a nie do Nowego Jorku, jak mjr. Kubala i sp. Idzikowski.

Prośba Waldemarasa do rządu polskiego.

Warszawa, 27. 7. Premier litewski Waldemarasz zwrócił się do rządu polskiego za pośrednictwem rządu lotewskiego z prośbą o udzielenie wizy na przyjazd do Wilna kilku członków jego rodziny. — Rząd polski przyjął się do tej prośby. Fakt powyższy wywołał sensację w kołach wileńskich, a powody, które skłoniły Waldemarasa do tego kroku są bardzo żywo komentowane w kołach politycznych i dyplomatycznych.

Ulitz skazany.

Katowice, 26. 7. (PAT.) Sąd uznał oskarżonego b. posła Ulitza winnym, że Bielucha, który udawał się zagranicę celem uchylenia się od służby wojskowej, podpisał poświadczenie w charakterze przewodniczącego Volksbundu, stwierdzając, że Bielucha jest członkiem Volksbundu i z tego powodu musi uciekać do Niemiec, przez co dopuścił się występku z § 89 i 102 ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej. Wobec tego b. poseł Ulitz skazany został na 5 miesięcy więzienia i zapłatę kosztów sądowych, przyczem zaliczono mu na poczet kary arest śledczy a resztę kary zawieszono na przeciąg lat 2-eh.

Oburzeni zwolennicy prohibicji.

Nowy Jork, (AW.) W amerykańskich kołach abstynentów panuje ogromne poruszenie z powodu wiadomości nadeszłej z Londynu, iż na jednym z bankietów ambasador amerykański w Anglii generał Dawes pił whisky. Zwolennicy prohibicji twierdzą, iż generał Dawes jako przedstawiciel Stanów Zjednoczonych winien przestrzegać praw obowiązujących w jego ojczyźnie bez względu na to, czy znajduje się w kraju, czy też zagranicą. Równocześnie zwolennicy prohibicji oskarżają p. Dolly Curtis siostrę wiceprezydenta Stanów Zjednoczonych, że podczas przyjęcia w ambasadzie angielskiej w Waszyngtonie piła również napoje alkoholowe.

12 ofiar eksplozji na okręcie.

Malta, 26. 7. Na pokładzie brytyjskiego statku wojennego „Devonshire“ należącego do floty śródziemnomorskiej nastąpiła dziś eksplozja. Ramnych zostało 17 marynarzy z nich 6 ciężko. Według Reutera w czasie ostrego strzelania eksplodowało 15 cm. dział.

Malta, 26. 7. Przy eksplozji na krążowniku „Devonshire“ zabitych zostało 6 osób.

Londyn, 26. 7. Jak donosi admiralica, z pośrednich rannych marynarzy krążownika „Devonshire“ zmarło 6, wskutek czego liczba zabitych podwyższyła się do 12.

Berlin, 25. 7. (PAT.) Prasa dzisiejsza podaje za dziennikiem francuskim „L'Quoreur” wywiad, udzielony przedstawicielowi berlińskiemu tego dziennika przez ministra spraw wewnętrznych rzeszy, Severinga, w sprawie nowego projektu ustawy o ochronie republiki. Minister Severing oświadczył, iż odpowiadający projekt został już ostatecznie opracowany przez ministerstwo spraw wewnętrznych, że jednakże usunięto z niego paragraf, zakazujący b. cesarzowi powrotu do Niemiec. Wobec tego że za słownością prawnego nie stoi nic na przeszkodzie powrotowi b. cesarza, aczkolwiek, zdaniem ministra, powrót ten jest mało prawdopodobnym. Min. Severing wyraził przekonanie, że ewentualne przybycie b. cesarza do Niemiec nie zagroziłoby w niczem ustrojowi republikańskiemu.

I) Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej. Wczoraj o godz. 8.30 wiecz. w małej salce Domu Katolickiego zagał druż. prez. Papież nadzwyczajne zebranie Stow. Młodzieży Polskiej. Po komunikatach druż. prez. Papież złożył prezesurę, którą godnie dzierzył przez 7 lat. Na miejsce jego został wybrany druż. Stor. Po wyborze nowego prezesa nastąpiło pożegnanie ks. wicepatrona Góreckiego, który został przez Władzę Duchowną przeniesiony na nową placówkę do Koźmina w charakterze prefekta przy Żeńskim Seminarjum Nauczycielskim. Druż. Papież w krótkich a treściwych słowach zęgał w im. Stowarzyszenia ks. wicepatrona który przez niespełna rok był wicepatronem, zdążywszy zaskarbić sobie miłość i zaufanie młodzieży. Ks. Górecki z wielkim żalem zęgał w swem przemówieniu drużów, zachęcając ich do pracy nad dobrem ojczyzny i nad sobą samym. W dowód wdzięczności otrzymał ks. wicepatron w dzień Jego imienin zarazem i pożegnanie i skromny upominek.

I) Wyścigi rowerzystów na 23 km. przez Osieczkę i Lipno odbędą się w niedzielę, dnia 4. sierpnia br. Zgłoszenia wraz z wpisowem przyjmuje kierownik sport. ul. Zielona 6. Blizsze szczegóły później. Kapitan sekcji rowerzystów przy Kl. Sp. „Pogoń” p. Rzepka, złożył w wyścigach następujące nagrody: w Ostrowie II. nagr. na 28 km., w czasie 55 min. i 13 sek., w Skalmierzycach IV. nagr. na 90 km. w czasie 3 godzin. i 13 min.

—o—

ZABOROWO.

zo) Stow. Młodych Polek. W niedzielę, dn. 28 bm. o godz. 5.30 po poł. zebranie plenarne na sali p. Spychały, w Zaborowie. O liczne oraz punktualne przybycie druhen uprasza Zarząd.

Czołem!

Przez życie szczęśliwa niech prowadzi gwiazda,
Druhu i druhen leśczyńskiego gniazda,
Za trudy dla Piasków podjęte i mzoły,
Przy których nastroj Piasków tak wesoły
Jeszcze się dzisiaj odczuwa — szczególnie,
U członków zarządu, więc uczwiali wspólnie,
By za ćwiczenia, wykonane szlincie,
Uczucia wdzięczności okazać publicznie.
Druhu zasługują tu na wyróżnienie,
Jak nimfy, rusalki, ćwiczyły jak marzenie! —
Zaś za wzięcie udziału w święcie Gostyniowi,
Zrewanżować się zawsze będziemy gotowi,
A choć piramid jak Gostyni my nie ustawimy,
To na przyszłe ich święto chętnie pospieszymy,
Aby wspólnie tam ochozo w nastroju wesołym;
Zawołać mogli Lesznu, Gostyniowi — Czołem!...

Piaski, dnia 25. 7. 1929 r.
Za Zarząd Tow. Gimn. Sokół Trafankowski, prezes.
Jak wiadomo, w niedzielę, 14 bm. obchodziło gniazdo sokolskie w Piaskach po Gostynia 15-lecie swego założenia i poświęcenie sztandaru, na którą to uroczystość pospieszyli również ze swymi popłami gniazda z Leszna i Gostynia. Udział ten mający na celu zachęcić gniazdo w Piaskach do więcej wytrwałej pracy nad rozwojem idei sokolej, znalazł całkowite uznanie, a podziękowanie dla gniazda z Gostynia i Leszna wyrażono w powyższym pełnym szczerości wierszu.

WIELKOPOLSKA.

w) Grodzisk (Straszna katastrofa samochodowa) W czwartek około godz. 6 rano na szosie pomiędzy Granowem a Grodziskiem wydarzyła się straszna w skutkach katastrofa samochodowa. Mianowicie wracał z Bydgoszczy auto marki „Minerva” własności mecenas Adama z Grodziska, które po powodu defektu kierownicy na drzewo przydrożne a następnie stoczyło się do rowu. Pasażerowie mec. Adamek mec. Pawłowski, mec. Niewiadomski, stenotypistka p. Małkowska, oraz szofer Górny odnieśli ciężkie obrażenia. Bardzo groźny jest stan mec. Niewiadomskiego a Pawłowskiego wprost beznadziejny. Ranni zostali natychmiast przewiezieni autem hr. Kurnatowskiego z Kotowa do szpitala w Grodzisku, gdzie opatrzył ich dr. Siemiński.

w) Środa (Samochód w płomieniach). Na szosie między Poznaniem a Środą w pobliżu Żabikowa zapalił się samochód z powodu eksplozji w karboratorze i spłonął doszczętnie. Samochód był własnością Jana Sobieckiego z Poznania, a kierował nim szofer Wiktenty Dyzak. Straż ocalała się na około 12.500 zł.

w) Znit. (Walka z walań 12-tn zbrojów). Komenda policji w Zniniu pod osobistym kierownictwem starosty Szczerbińskiego i komendanta policji Martynika urządziła obławę, aby przysięść powiat z niekajęcej ludności okolicznymi plagi bandytckiej. W lesie pod Niedzwiedziem policja nakłania się na szajkę złożoną z 12 opryszków. Wywiązała się regularna strzelanina, która trwała przeszło dwie i pół godziny aż wreszcie bandyci, którym zabrakło amunicji, zaczęli uciekać. Plecni bandytów zdolano ująć. Jeden z nich Pfeiffer jest ciężko ranny. Za resztą szajki zorganizowano posied.

w) Bydgoszcz. (Traba powietrzna). W powiecie bydgoskim w Augustowie przeszła nad majnościami Augustowo traba powietrzna niszcząc doszczętnie zabudowania i łowczynie i ogród owocowy wraz z parkiem. Straty są olbrzymie.

Z Poznania.

P) Nadzwyczajny Zjazd Hallerczyków. Zgodnie z programem i zapowiedziami rozpoczął się w czwartek dnia 25. bm. w Poznaniu Nadzwyczajny Zjazd Hallerczyków, połączony ze zlotem Drużyn Błękitnych. W Zjeździe bierze udział prezes honorowy Zw. i Wódz Armii Błękitnej generał broni Józef Haller. Ogólna liczba uczestników Zjazdu dochodzi blisko 3000 osób. Szczególnie licznie przybyli chorągwie: Śląska i Lwowska, fra ostatnia z własną orkiestrą. W Zjeździe biorą udział: pułk. dr. Starzyński — Prezes Sokolstwa Polskiego w Ameryce, prezes Zw. Weteranów Armii Polskiej w Ameryce Bałdyga, p. Sobolewski St., skarbnik tegoż stowarzyszenia, p. Krawczewski, delegat Zw. Narod. Polskiego w Ameryce, p. Milewska, prezeska Wydziału Kobiet przy Zw. Narod. Polskim w Ameryce, A. Wojtalik i Wł. Podrażnik — komendant i adiutant Zw. Wojsk Polskich w Ameryce oraz kilku innych. Reprezentowane są również wszystkie organizacje b. wojskowych wchodzące w skład Legionu Polskiego t. j. Związki Dobrewczków, który reprezentował gen. Poniatowski, Narodowy Związek Powstańców Górnoszlaskich, Zw. Podoficerów Rez. Z. Z., Zw. Uczestników Powstania Wielkopolskiego, Zw. Powstańców i Wojsków im. gen. Hallera, Zw. Powstańców i Wojsków. Uroczystości Zjazdowe rozpoczęły się na placu obok boiska kl. „Sparta” o godz. 9-tej rano gdzie przy dźwiękach hymnu narodowego, odegranego przez orkiestrę Chorągwi Lwowskiej por. Dworzeński złożył raport gen. Hallerowi ze stanu drużyn błękitnych. Po raporcie uformował się wspaniały pochód z orkiestrą na czele, który udał się na salę obrad do Ogrodu Zoologicznego, gdzie nastąpiło uroczyste otwarcie Zjazdu. W godzinach popołudniowych odbył się drugi kwartalny Zjazd Delegatów, na którym omawiano rzeczy sprawy natury organizacyjnej.

P) Polacy z Ameryki. W środę przybyła do Poznania na trzydniowy pobyt wycieczka Związku Narodowego Polskiego w Ameryce, w liczbie 460 osób, która przed kilku dniami zawitała do Gdyni największym okrętem świata „Majestic”. Uroczyste powitanie gości na terenie Wystawy nastąpiło w wystybulu reprezentacyjnym. Wśród uczestników wycieczki znajdują się cztery królowe piękności polskie w Ameryce. A mianowicie: Miss Polonia Americana p. Jurczakówna, Miss Alliance premjowana pięknością Zjednoczenia Narodowego Polskiego p. Mieliakówna, następnie Miss Zgoda premjowana przez największy organ Związku Narodowego Polskiego p. Grzebielska, oraz Miss 75-tych gminy, t. j. największej gminy Związku Narodowego w Chicago p. Abrabowska.

P) Kasa Chorych dochodzi swej autonomii. Rozwiązane przed kilku dniami autonomiczne władze Kasy Chorych miasta Poznania nie pogodziły się z decyzją Państwowego Urzędu Ubezpieczeń, który

przez mianowanie dla Kasy komisarza rządowego napietnował szkodliwość jej gospodarki. Zarząd Kasy chce dochodzić swych praw przed sądem. Przed upływem 14 dni władze Kasy Chorych wniosą do Poznańskiego Urzędu Ubezpieczeń sprzeciw przeciwko odebraniu Kasie autonomii. Ponieważ właściwie jest wykluczonem by „Urząd” podał swe zarządzenia rewizji sprzeciw Kasy Chorych zostanie odesłany do Głównego Urzędu Ubezpieczeń w Warszawie, zapewne do Najwyższego Trybunału Administracyjnego, jako instancji ostatecznej.

P) Napad na rodaczkę z Ameryki. Ofiarą zuchwałego napadu padła w dniu onegdajszym w południe p. Franciszka Kubiak z Detroit w Ameryce, przybyła z wycieczką Rzymsko-Katolickiego Zw. Polaków. W południe, nieobeznana ze stosunkami usiłowała wejść do banku, by podjąć pewną kwotę w książkę czekowej. Około godz. 14 usiłowała wejść do Poznańskiego Banku Ziemiański przy Al. Marcinkowskiego, biura były jednak zamknięte. Książeczkę trzymała w ręku, gdy nieznaną jej mężczyzna, obserwując ją widocznie poprzednio, wyrwał jej książkę czekową i zbiegł. Za niezwykle zuchwałym napastnikiem wdrożono natychmiastowe dochodzenia, narażając jednak bez wyniku. Na koncie książki czekowej figurują suma 480 dolarów.

P) Wyjaśnienie tajemnicy. W związku z tragicznym samobójstwem Strzanka w samochodzie między Mosiną a Puszczykowem podają, że pomimo, iż wypadek zdarzył się w środę o godz. 18.40 jeszcze do dnia następnego 10 rano nie usunięto z szosy rozbitego samochodu i niezabrano samobójcy, który wskutek upału i ostatniej burzy przedstawia wprost okropny widok. Denat przez 16 godzin czerniał zupełnie, a ponadto trupa woł zatrąwa powietrze. Interpelowane władze tłumaczą się tem, że nie nadeszło na czas rozporządzenie prokuratury w sprawie usunięcia zwłok. Powodem samobójstwa nie były niesnaski rodzinne, jak początkowo przypuszczano. Samobójca fizyli lat 30 i uchodził za człowieka bardzo zamożnego, był bowiem właścicielem fabryki oraz kilku samochodów. Ostatnio do biura adwokatów Jeszkego i Osmólskiego u których był sekretarzem, przyszedł klient, który upomniał się o depozyt w wysokości 80.000 zł. Strzanka zmieszal się i rzekł, że pieniądze niema i musi je odebrać z banku. Dopiero wkrótce potem wsiadł do swego samochodu „Buick” i wyjechał. Kiedy przez dłuższy czas nie wracał, adwokat zaniepokojony rozpoczął poszukiwania. W toku stwierdzono, że nigdy depozyt w tej kwocie nie został złożony. Przypuszczalnie Strzanka popełnił jeszcze szereg innych nadużyć. Wynik wywołał w Poznaniu szczególnie w sferach adwokackich wielkie wrażenie.

Grudziadzu w dniu 22 września r. b. Również po szczególne pułki 16 dyw. piech. w roku bieżącym obchodzić będą wspomnie dnia 22 września swoje święta pułkowe.

p) Gdańsk. (Wielki zjazd naukowy.) Podczas 9. zjazdu „Unity History School” który odbędzie się w dniach od 31 lipca do 6 sierpnia wygłoszą odczyty, m. in. znany historyk angielski Marwin, ekonomista szwedzki Jacobsson członek Ligi Narodów i pani Doris Mac Kinnon słynna badaczka biologii i zarazem profesorka biologii przy uniwersytecie londyńskim. Poza tem oczekują na zjeździe redaktora działu gieldowego „Timesa” i p. I. A. Smitha znanego profesora uniwersytetu oxfordzkiego.

ŚLASK.

s) Katowice. (Urządnik „Volksbundu” przemysłnikiem.) Funkcjonariusz śląskiej strazy granicznej, przeprowadził rewizję w mieszkaniu urzędnika Volksbundu Jerzego Bednara w Katowicach, przyczem znaleziono przemycane z Niemiec zyrandole i świeczniki wartości przeszło 1000 marek. — Jak się okazuje przemysł uprawiany jest obecnie w ten sposób, że osoby z województwa śląskiego udają się na mocy kart cyrkulacyjnych do Bytomia, względnie innych miast śląskich, gdzie zakupują towar u kupców tamtejszych, którzy tajemnicami i dotychczas nie zbadanymi drogami dostarczają towar pod podany adres w województwie śląskim. Przemysł skonfiskowano.

s) Bielsk. (Złotą w przemyśle metalowym.) W dniu 23 b. m. odbyła się pod przewodnictwem okręgowego inspektora pracy inż. Gallota konferencja między przedstawicielami pracodawców i pracowników w celu zlikwidowania zatargu na tle zarobkowym w przemyśle metalowym na Śląsku cieszyńskim. W toku konferencji ujawniono, że robotnicy domagają się nadal zrealizowania wysuniętych żądań, natomiast pracodawcy oświadczyli się za dotychczasową umową zarobkową motywując swe stanowisko tem, iż obecna koniunktura w przemyśle metalowym nie pozwala im na dalsze obniżenie produkcji. Okręgowy insp. pracy inż. Gallot zaproponował oddanie zatargu pod arbitraż, wyznaczony przez rząd, na co przemysłowcy zgodzili się, przedstawiciele zaś robotników zrzekli się w ogólniznawczym zawodowym, proponując tę odrzucić, pomimo zapewnienia przez przemysł,

POMORZE.

p) Toruń. (Konfiskata „Słowa Pomorskiego”). Zarządzeniem prokuratora przy sądzie okręgowym w Toruniu nr. 169 „Słowa Pomorskiego” został skonfiskowany za zamieszczony artykuł Romana Rybarskiego p. n. „Charaktery”. Po konfiskacie wyszedł drugi nakład, nie zawierający wspomnianego artykułu. Artykuł „Charaktery” wydrukowała poprzednio w num. 211 „Gazeta Warszawska” i nie uległa zajęciu.

p) Grudziadz. (Przyjazd P. Prezydenta Replite) P. Prezydent Replite przyjął w tych dniach delegację 13 dywizji pomorskiej w składzie gen. Rachmistrzuka, pułk. Jarnuszkiewicza i d-ców 64, 65, 66 p. p. i 16 p. a. p. która złożyła Panu Prezydentowi prośbę o zaszczytowanie Swą obywatelską swetla 10-lecia pułków pomorskiej 16 dyw. piechoty. Pan Prezydent Replite zapewnił swe przybycie na dzień 22 września r. b. W związku z tem swetla obchodu 10-lecia 16 dyw. piechoty oraz w związku z obchodem 10-lecia pułków 16 dyw. piechoty, w tym dniu odbędzie się w

słowców, iż każdej chwili gotowi są oni uruchomić wszystkie warsztaty pracy, o ile robotnicy przystąpią do pracy na dotychczasowych warunkach. Przedstawiciele robotników oświadczyli się za dalszym prowadzeniem strajku.

BYŁA KONGRESÓWKA.

bk) Lublin. (Wstrząsająca tragedia w kąpielu) Dobra Zdzisława pow. Lubartów, własność hr. Ostrowskiego, były widownią tragicznego wypadku zakończonego śmiercią 4 osób. W godzinach rannych dwie córki pełnopletnia tych dóbr Skali, udały się pod opieką pani Wawro i jej siostry do kąpielu w Wieprzu. Starsza z dziewcząt licząca 13 lat, w pewnej chwili poczęła tonąć. Na pomoc podeszła jej młodsza która podzieliła jednak los siostry i poszła na dno. Widząc to obie starsze panie, rzuciły się na ratunek, lecz i one utonęły.

bk) Białystok. (Polski przemysł traci na zatarciu sowicko-chińskim.) Przemysłowcy białostocki śledzą z zainteresowaniem a zarazem znacznym niepokojem rozwój wypadków na granicy chińsko-sowieckiej. Jak wiadomo, białostocki przemysł włókienniczy wywozi swoje wyroby, szczególnie wzorzyste koldry szagatowe do Chin, gdzie cieszą się one wielkim powodzeniem. Obecnie w drodze do Chin znajdują się wielkie transporty kotów białostockich. Przemysłowcy białostocki obawiają się, że w razie niezakończania w krótkim czasie konfliktu chińsko-sowieckiego towary te z powodu zamknięcia granicy nie będą mogły dojść do miejsca przeznaczenia, a co zatem idzie, przemysłowcy nie będą mogli uzyskać należności. Straty, któreby przemysł nasz poniósł w tym wypadku, byłyby bardzo znaczne.

bk) Białystok. (Wielka burza.) Nad Białymstokiem i okolicą przeszła onegdaj gwałtowna burza. Piorun uderzył w jedno z zabudowań we wsi Klepacz, wznosząc pożar. Ogień szybko przerzucił się na sąsiednie zabudowania i strawił doszczętnie 7 stodół, 2 szop, 8 chlewów i różną narzędzia. Straty wynoszą około 25.000 zł. Po pięciu minutach powstał pożar we wsi Żółtki. Spłonęły dwie stodóły i chlewy oraz narzędzia rolnicze. W Białymstoku piorun trafił przy ul. Mariampolskiej w jadącego rowerem sekretarza miejskiego Jana Brodowskiego. Koło roweru zostało zupełnie pokrecone, również tylna część marynarki Brodowskiego została częściowo spalona. Piorun uderzył również w wielką synagogę żydowską w Białymstoku, powodując krótkie spiekanie. Prawie jednocześnie wybuchł olbrzymi pożar od uderzenia piorunu w Knyshynie. Pożar ten zniszczył 8 domy mieszkalne, 3 stodóły, 6 chlewów i kilka innych zabudowań gospodarczych. Ogólne straty przez kraczącą 50.000 zł.

MAŁOPOLSKA.

mp) Zakopane. (Śmiertelny wypadek w Tatrach) W środę spadł z Niebieskiej Turni, leżącej między Świnicą a Kościelcem, w przepaść 300 metrową Józef Plitcz, nauczyciel szkoły średniej w Królewskiej Hucie, ponosząc śmierć na miejscu. Odział kompanii wysokogórskiej, odbywającej obecnie ćwiczenia na Hali Gasiennicowej, zniósł zwłoki do schroniska na Halę, a stąd do Zakopanego.

mp) Lwów. (Wybuch granatu.) Przy rozbiórce pocisku armatniego przez pastuchów na pastwisku Sewery pow. Zborów granat eksplodował, kładąc trupem 6 chłopców wiejskich w wieku od lat 7—18 i raniąc ciężko 2.

mp) Lwów. (Kradzież historycznych pamiątek.) W pałacu hr. Badienego w Radziechowie dokonano zuchwałego włamania. Złodzieje zabrali mnóstwo srebrnych przedmiotów artystycznych, przedstawiających wartość historyczno-muzealną. Wartość ich wynosi 12.000 zł. Przedmioty były przeważnie ozdobione herbami rodzinnymi.

mp) Śniatyn. (Zabiegliwy sekretarz.) Policja wykryła prowadzone od dłuższego czasu systematyczne nadużycia, oszustwa i kradzieże popełniane w Zw. Inwalidzkim przez sekretarza Michała Pawłowskiego. Pawłowski pracował od szeregu lat jako sekretarz, stawiał blokadę podwójną, na otrzymywanie wkładek, a z tego procederu uzyskał 6.000 zł. Nadto przywłaszczzył sobie z pieniędzy związku kwotę 11.558 zł. Policja aresztowała Pawłowskiego i odstawiła go więzieniu.

KRESY WSCHODNIE.

kw) Wilno. (Na Wileńszczyźnie spłonęła wieś.) Skutkiem uderzenia pioruna spłonęła wieś Łatowice. Spaliło się 21 domów, kilkanaście obór, chlewów, stogów, spichlerzy i około 17 tysięcy centarów słama. W czasie pożaru spaliły się 2 małe dziewczynki, jedna 4, druga 6-letnia. Szkody wynoszą około 200 tys. zł.

kw) Wilno. (Uciek śpiewka litewskiego.) W pobliżu wsi Polilówka pow. Sełecjan patrol K. O. P. ustraszony kilku osobnikami usiłujących przedostać się na terytorium Polski, osobnicy wezwani do zatrzymania się odpowiedzieli strzelaniem i raniąc się do ucieczki. Zolnierze K. O. P. użyli broni, wskutek czego wywyzniali się obustronnie strzelanina, w wyniku której jeden z uciekających został ciężko ranny i ujęty. Z dokumentów śledczych przy nim wynika, że nazywa się on Michał Iwanow i jest śpiewkiem litewskim.

Z Warszawy.

W) Skutki powodzi w Małopolsce wschodniej. Ministerstwo pracy i opieki społecznej wysłało do województwa stanisławowskiego, dotkniętego ostatnią powodzią specjalnego delegata w celu zbadania na miejscu potrzeby pomocy doraźnej dla najbardziej poszkodowanej ludności. Z zebranych danych statystycznych wynika, że poszkodowanych skutkiem ostatniej powodzi w woj. stanisławowskim zostało ogółem około 25 tys. rodzin; z tej ilości — ze względu na rozmiary poszkodowania i stan ubóstwa — pomocy doraźnej potrzebować będzie około 1.900 rodzin — przeszło 7.000 osób (w tym dorosłych około 4.300 i około 2.700 dzieci.) Ministerstwo pracy i opieki społecznej przyznało na akcję pomocy doraźnej dla najbardziej poszkodowanych powodzią sumę 150.000 zł, z czego 60.000 zł zostało już przekazanych telegraficznie wojewodzie na prowadzenie pomocy doraźnej.

W) Komunikacja lotnicza. W czerwcu korzystało z komunikacji lotniczej 1.825 pasażerów. Największą frekwencją cieszą się linie na Poznań, Gdańsk i Katowice, szczególnie w piątki i soboty. Ogółem wykonano 620 lotów i samoloty przebyły 150.000 km. Towarów przewieziono 18.000 kg, poczy 5.249 kg.

W) Obrót Izb Rozrachunkowych działających przy oddziałach Banku Polskiego wyniósł w czerwcu r. b. 807,3 milj. zł. (w maju r. b. wynosił 579,4 milj. zł.)

W) Gazyfikacja Polski. W czasie, gdy koncesja Harrimana w sprawie elektryfikacji jest jeszcze przedmiotem rozpraw i polemik prasowych — sprawa gazyfikacji Polski wkracza już na realne tory. Przyczyna szybkiego wywikłania się z trudności jest bezspornie fakt, iż w myśl ustawy gazyfikacyjnej samorząd województw przysługuje prawo udzielania koncesji gazyfikacyjnych, co w dziedzinie elektryfikacji jest ustawowo zastrzeżone tylko dla Państwa. W tych dniach powrócił z Paryża p. inż. Józef Konopka, dyrektor Zw. Gosp. Gazowni i Zakł. Wodociągowych, który w imieniu organizacji samorządowych przeprowadzał pertraktacje z firmami francusko-belgijskimi, w sprawie gazyfikacji Polski. Per-

traktacje te mają widoki pomyślnego zakończenia i już w okresie dwóch tygodni będą najprawdopodobniej sfinalizowane. Firmy francusko-belgijskie inwestują w gazyfikację w Polsce w przedziale pierwszych 5 lat około 20 milionów dolarów z tem iż kwota ta będzie się stale powiększać. W pierwszym rzędzie obejmie gazyfikacja Zagłębie Górnego Śląska, województwo krakowskie i kieleckie. Gazu dostarczać będą polskie koksownie. W związku z tem rozpoczęto już budowę gazowni w Głuchowcu a wedle projektów i planów w pełni już przygotowanych mają powstać gazownie we Włodawce, Gdyni, Białymstoku, Kielcach, ewentualnie w Przemyślu. Wielką korzyścią omawianej akcji gazyfikacji Polski jest, że w niczem nie narusza obecnego stanu posiadania, ani też w niczem nie uszczupla praw komunalnych. A wreszcie jej główną zaletą, że jest nader elastyczna i przystosowana do wymogów życia polskiego. Fakt podjęcia na wielką skalę gazyfikacji Polski należy powitać z wielkim uznaniem, gdyż obok wytwórczości gazu dla użytku opałowego i przemysłowego posiada dla nas szczególną wagę jej produkcja uboczna M. in. dostarczyć nam wielkich ilości amoniaku tak nam niezbędni do amoniowania dróg i dla sztucznych asfaltów, (dotychczas importowane z Niemiec). Nadto podniesie się produkcja benzolu, który daje się użyć łącznie z benzyną. Wreszcie wzmoże się produkcja materiałów wybuchowych, niezbędnych dla przemysłu wojennego. W sprawie gazyfikacji wielką rolę ma do odegrania nasz przemysł węglowy i w tej realizacji biorą też czynny udział wszystkie postawione osobistości tegoż przemysłu. Dnia 24 b. m. wyjechał p. dyrektor Konopka do Katowic, w celu porozumienia się na miejscu z przedstawicielami przemysłu węglowego w omawianej sprawie gazyfikacji. P. Konopka wraca do Warszawy około 1 sierpnia.

W) W oczekiwaniu „Skrydła Sowiłow”. W Warszawie oczekiwane jest przybycie samolotu rosyjskiego „Skrydła Sowiłow”, który rozpoczął 10 lipca lot okrężny Moskwa—Berlin—Paryż—Rzym—Wiedeń—Warszawa—Moskwa. Samolot prowadzony jest przez znanego lotnika Gromowa i wiezie 6 pasażerów w tem dwóch dziennikarzy.

Z moich trosk na lotnisku.

Upalne dni i troski życiowe, (któ ich dziś niema) wypędziły mnie z pielnego naszego grodu na łono natury, by tam swej mocno nadszarpniętej powłoce ludzkiej przywrócić możliwy wygląd. W myśl zasady, która mówi, że słońce i woda to najlepsze lekarze — wyjechałem na plażę. Znalazszy ciche ustronie rozkoszowałem się myślą, iż wreszcie ucieknę od wszelkich „magnitków życiowych”; a wreszcie tem, że będę się mógł oddać słodkiemu lenistwu. I wszystko poszłoby po mej myśli, gdyby na moje nieszczęście nie istniały telefony, telefony, a co najgorsze — poczty. Bo kiedy z błogim uśmiechem na ustach i rozczuleniem w oku patrzę na błękit nieba i na słońce wolno po nim „baranki” — nagle — jak grom z jasnego nieba pada okrzyk „listonosz”!!! Kiedy wreszcie i ja docisnęłem się do owego przybysza tak owacyjnie witanego i niecierpliwym zarazem pełnym nadziei wzrokiem zawiślem na jego pękatej torbie, tenże z miłym uśmiechem wręczył mi „tylko” nasz „Głos” i krokiem powątpiewa ruszył dalej. — Co się zemną dzieła trudno opisać. — Siadłem pod drzewem i z trudem wyciskałem łzy za powieką, by swoim płaczem nie zamazać radości panującej dookoła. Jeśli poprzednio szukałem w tem cichem ustroniu samotności, to teraz owa samotność poczęła mi ciążyć. Zdawało mi się, że jestem opuszczony przez wszystkich i sam jeden jak ten palec sterujący z buta. — Wkrótce jednak pogodziłem się z losem. Wziąłem do ręki ową „nieszczęsną” gazetę i czytałem. Ucieszyła mnie wiadomość, że dziełko nasz Kubala wypowiada nową wojnę swemu wrogowi Atlantykowi. I dalej, dalej po niefce do kłębka doszedłem do szpalty „Nadestanie”. Po przeczytaniu artykułu K. S. „Polonia” niecierpliwie się niewymownie, iż „Polonia” raczyła zaszczyt odpowiedzieć moje uwagi i myśli — co jest dowodem, że tam praca wie i dba się o dobre imię klubu posiadającego tak piękna nazwę. Zniknął smutek — pędem wpadłem do pokoju — chwyciłem pióro, by „sprostać” nieco to sprostanowanie.

Z żalem poniekąd stwierdzam, że zostałem źle zrozumiany. Dowodem tego niesłusznie uczyniony mi zarzut, że wychwalam jeden klub a ganię drugi. Kto czytał ze zrozumieniem pierwszy artykuł ten przyszedł, że rozpoczęłam artykuł nie wychwalaniem drużyny „Sokola” (bo tu zdaje mi się o nią głównie chodzi) jako jednostki, nie chodziło mi o całą organizację (Związek). Pisząc zaś że miasto nasze pod względem sportowym nie wiele ustępuje Poznaniu miałem na myśli nie tylko Sokola nie i wszystkie inne kluby naszego miasta a więc i Polonię jako najstarszy klub tegoż miasta.

— Co do „klubu w kregle” zaznaczyć mogę, że specjalnie żadnego klubu na myśl nie miałem; w podcałaniu podać mogę że również i inne kluby mają sekcję kreglarzy. Dalej nie przypominam sobie, bym odmawiał K. Sp. „Polonii” urządzania ciekawych

impres, boć każdy przyzna, że K. Sp. Polonia nie zaniedbuje żadnej okazji, by miastu dać godne widowisko. Dowodem tego zaproszenie sympatycznej drużyny P. K. S. z Berlina.

Wspomniałem w moim artykule, że z powodu „wędrowek większej części nagród” poza obręb naszego miasta, ściągnąć na siebie możemy opinię „miasta małoportowego”. Czyż niesłusznie? „Polonia” zaś zupełnie błędnie zrozumiała, że taką opinię mogłoby wydać miasto ich klubowi. A więc Panowie nie chodzi tu o opinię klubu a miasta, która by nam nadać mogły inne miejscowości, jak sądzę zupełnie słusznie, jeśli Leszno żadnej poważniejszej nagrody zdobyć nie zdołało.

Może i teraz jasnym się stanie, że „eksperymentem” nie nazywam urządzanie imprez sportowych, a jedynie nie liczenie się z miejscowem słami, których nieobecność była z góry wiadoma. — Ponieważ jednak Panów tak ważne powody skłoniły do urządzania zawodów właśnie w tym czasie, przyjmuję to do wiadomości.

Co do informowania społeczeństwa o wyniku z poszczególnych zawodów, to zauważyłem u. p. brak wyników z zawodów strzeleckich (nr. 147 i 155 „Głosu”), a które według programu się również odbyć miały. Wierzę zdaje mi się, że się znowu tak zupełnie nie mylę.

Nie rozumiem również tłumaczenia się „Polonią”, że rozgrzywek o pułar nie zakończono li tylko z powodu niesnasek i dysharmonii wyższej władzy pilkarskiej — jeżeli tego dokonać potrafiła „Ostrowian” ostatnie niedzieli, urządzając taką rozgrywkę w Ostrowie.

Z ulgą przystępuję do odparcia ostatniego zarzutu, który twierdzi, że nie wykazałem rzeczywistego przebiegu zajścia, co do niesportowego zachowania się graczy. Przypuszczam Panowie, gdyż ja wogóle nie miałem zamiaru podawać szczegółów owego zajścia, a więc podawać sprawozdania z jego przebiegu. Chodziło mi o sam fakt. Czyżż mi nie zaś barzo stanowisko „Polonii”, która doceniając że podobne zajścia nie powinny mieć miejsca, czyniła odpowiednie kroki. — Sądzę że teraz wreszcie zostałem zrozumiany. — Skończyłem.

Zapisałszy papieros, wyhodzę z pokoju i spójrzę, że słońce tymczasem nie czekało na mnie i skończywszy się wędrowkę niknie powoli za horyzontem ostatnie błyski. Nagle między mną a gasnącym powoli alonem zamajaczyła sylwetka listonosza, którego sprawy poprzedniego smutku, do którego przyleciał się teraz jeszcze żal za straszną popołudniową. Z mocnym postanowieniem poszukam sobie jak najprędzej pewniejszego schronienia — uśmiechem tego wieczora przesładowany nawet we śnie przez „nie-milosiernego” listonosza.

N. N.

POPIERAJĄC WYTWÓRCZOŚĆ KRAJOWĄ BUDUJESZ NIEZALEŻNOŚĆ I POTĘGĘ GOSPODARCZĄ I POLITYCZNĄ POLSKI

Program „Radja Poznańskiego“.

Niedziela, 28. lipca.

10,15 Transmisja nabożeństwa z Bazyliki wileńskiej. 11,45 Komunikaty z P. W. K. 12,00 Sygnał czasu. 14,00 Odczyt rolniczy. 14,20 Odczyt rolniczy. 14,35 Radiografja. 17,00 Koncert z płyt gramofonowych. 17,50 Audycja dla dzieci. 18,20 Biuletyn Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej. 18,35 Odczyt. 19,00 Koncert popołudniowy. 19,45 „Silwa rerum“ czyli rzeczy ciekawe. 20,05 Nadprogram. 20,30 Koncert wieczorny. (Transmisja z Katowic.) 22,00 Sygnał czasu. — komunikaty sportowe. 22,30 Radiografja. 23,00 Muzyka taneczna.

Program „Radja Warszawskiego“.

Niedziela, 28. lipca.

10,15 Transmisja nabożeństwa z Bazyliki wileńskiej. 11,45 Komunikaty z P. W. K. 11,56 Sygnał czasu. 12,10 Przerwa. 15,00 Koncert z płyt gramofonowych. 15,50 Komunikaty przygodne. 16,00 Pogadanka dla gospodyń wiejskich. 16,20 „Co to są pokazy inwentarza i jak je organizować“. 16,40 „Dobre ziarno siewne“. 17,00 Koncert popularny. 18,35 „Jak ludy pierwotne zdobyły swe ciało“. 19,00 Rozmaitości. 19,25 „O przygodach Beniowskiego“. 19,56 Sygnał czasu. 20,05 Zabawy Warszawy. (Transmisja z warszawskiego Luna-Parku). 20,30 Koncert popularny. 22,00 Komunikat meteorologiczny. 22,05 Komunikaty PAT'a. 22,20 Komunikaty oraz nadprogram. 22,45 Muzyka taneczna.

SUMA WKŁADÓW

Oszczędności, lokowane w bankach, są podstawą dobrobytu całego kraju, banki bowiem rozporządzają je na cele produktywne.

Dopomóżesz rozwojowi kraju, jeśli nie będziesz przetrzymywał pieniędzy w domu, lecz ulokujesz je w znanych sobie i majątkowo odpowiedzialnych Bankach Ludowych.

Suma wkładów, złożonych w Bankach Ludowych w województwie, wzrosła już do 50 milionów zł.

Wkłady, poczynając od 1 zł przyjmują:

Bank Ludowy	Bukówiec Górny
Bank Ludowy	Kościan
Bank Ludowy	Leszno
Bank Ludowy	Osieczna
Bank Ludowy	Rydzyń

Urzędowa Cedula**Giełdy Zbożowej i Towarowej****w Poznaniu**

Poznań dnia 23 lipca 1929.

Zrno	24,00—25,00
Uspokojenie spokojne	
Pszenica	48,00—49,00
Uspokojenie słabe	
Jęczmień przemiałowy	28,00—29,00
Uspokojenie spokojne	
Owies	25,50—26,50
Uspokojenie spokojne	

Mąka żytnia 70% w. w. stand	38,00
Uspokojenie słabe	
Mąka pszeniana 65% w. w. wor.	74,00—78,00
Uspokojenie spokojne	
Otreby żytnie	19,00—20,00
Otreby pszenne	22,00—23,00
Łubin niebieski	30,00—31,00
Łubin żółty	40,00—45,00
Tatarka	43,00—46,00

Ogólne uspokojenie spokojne.

Z poznańskiego targu na bydło.

Urzędowe Sprawozdanie Targowej Komisji Notowania Ceu
Poznań, dnia 26 lipca 1929.

Spędzono: wołów — buchajów 4, krów 25, bydła 29
świń 184, cieląt 78, owiec 1,
Razem 292 zwierząt

GIEŁDA

gp Dziś dnia 27. 7. 1929r. kursy walut są następujące

Dolar ameryk.	1	8,85
Funt angielski	1	43,10
Frank franc.	100	34,81
szwajc.	100	170,88
Marka niem.	100	211,73
Guldeny wiedeńskie	100	172,35

Koniec działu redakcyjnego.

Redaktor naczelny i odpowiedzialny: Stefan Machalewski
Za dział ogłoszeń odpowiada: Stanisław Szal.
Czcionk. Drukarni Leszczyńskiej Sp. z ogr. odp. w Lesznie

Baczność! Zaborowo!

W niedzielę, 28 bm.
na sali p. Zimowicza

DANCING

oraz
szereżanie zbiorowe od godz. 15.
Upierzynie zaprasza Kl. M.

Ożenek!

Kawaler lat 30, urzędnik Państw.
(stabilizowany) z powodu braku
znajomości tragicznie poznał brak
i sympatyczną pannę od lat 18
do 26 lat w dowód w celu matro-
monialnym. Serio myślał inteli-
gentnie panie zechcą swę pism.
oferty z dołączeniem fotografii
nadesłać do eksp. Głosu pod „Po-
ważny“. Rzecz traktuje się serio
i poważnie.

Jabłka

także cennie kumje
Lukrafab. cuklerków
Leszno, ulica Dworcowa 30.

Dnia 26. 7. br. o godz. 15 zabrał Pan Bóg po krótkich
cierpieniach, namaszczonej Olejami św., naszą najdroższą
i nigdy niezapomnianą matkę, babcię, teściową, ciocię sp.

Antoninę z Henzlów Pospieszynską

w 70 roku życia.

O czym donosi wszystkim krewnym i znajomym w nie-
utulonych bólu

Rodzina Wawrzyniaków i Pospieszynskich.

Pogrzeb odbędzie się w niedzielę o godz. 17 po poł.
z domu żałoby w Lesznie, ul. Komienusza 35.

Msza św. za duszę zmarłej odbędzie się w poniedziałek
w kościele parafialnym.

Wczoraj 26 bm. zmarła członkini żywego różańca z róży 78 sp

Antonina Pospieszynska

Pogrzeb odbędzie w niedzielę o godz. 5 z domu żałoby
w Lesznie, ulica Komienusza 35.

O liczny udział w pogrzebie proszę

Zarząd Żywego Różańca.

Kurs kroju

konfekcji damskiej, dziecięcej
i bielizny, udziela od 1 sierpnia,
Skarbisz, Leszno, ulica Dąbrow-
skiego 5. II ptr.

Motocykl

Jedyną 12 H. o. z przyczepką
mimo używania, sprzedam z po-
wodn wiazdu. Adres wskaze
eksp. „Głosu“.

Baczność pp. właściciele!

Wyszły z druku:

Książeczka obrachunkowa

dla każdego poszczególnego robotnika według wzoru
zatwierdzonego przez okręgowego Inspektora pracy,
na dobrym papierze i trwałej okładce. **Cena 50 gr.**

Księga płacy

format 30 x 40, stron 50. . . . **Cena 4,00 zł.**

Księga imienna robotników

stron 50, na około 1000 nazwisk. **Cena 2,50 zł.**

Wysyłka za pobraniem pocztowym lub poprzedniem
nadesłaniem gotówki z doliczeniem portorjum.

DRUKARNIA LESZCZYŃSKA

sp. z o. o.

LESZNO, ul. Wolności 21, telefon 61 i 64.

Niedobrze Pani pierze

— dlatego Pani narzeka na swoją bieliznę. Nie wiedziała, sobie
pracując, że przedmiotem się wygodniej. Męcząc,
można ją pranie przy pomocy jak, praktycznej, skutecznej, wygodnej,
łatwym i przyjemnym sposobem. Używać Panu

Persilu!**Jedyny doskonały środek do prania.**

Krótkie gotowanie bielizny uszuwa, brud i plamy. By osiągnąć
skutek doskonały, użyć należy PERSILU. W dostatecznej ilości
unikaj posługiwania się przestarzałym i proszkiem mydlanym.
Przeznaczony jest do następujących zadań:

1. Zawartość jednej paczki rozpuścić w 2% do 3% wody zimnej.
2. Bieliznę włożyć do zimnego rozczynu, powoli zagotować i przez 15 minut gotować.
3. Gruntownie przepłukać najpierw w dobrze przegrzanej, a następnie w zimnej wodzie.

Oto i cała praca!

A skutek:
poł pracy, tanie pranie i niezmieszane,
świeżo pachnąca bielizna.

Szan. Obywatelu miasta
Leszna i okolicy! Każdy się
już przekonał, że

obuwie

Warszawskiej wytwórni w
Lesznie przy ul. Leszczyń-
skich 34 jest najtańsze
i dobrocią swą przewyższa
inne fabrykaty. Również wy-
konuje wszelkie OBUWIE,
reperacje śniegowców i t. p.

Rower

małki, tanio sprzedam. Leszno,
ul. Dworcowa 30 I. p. prawo

**Żniwne płachty,
podarki**

a m. sukienki, bielizna, fartuchy,
ubrania itp. poleca tanio na do-
godnych warunkach.

B. Meyer

LESZNO GOSTYN
Leszczyńskich 44 Kolejowa 7

**Papę dachową
Smole szwedzką
Lepik**

w uznanej najlepszej jakości sprę-
daje stale po niskich cenach

Leszczyńska
Hurtownia Surowców
Rudolf Łaska — Leszno
ulica Przemysłowa 23.

Proszę wyciąć i zachować!

**MEREZKE
MASZYNOWA**

na bieliznie i sukienkach
wykonuje szybko i sta-
ranie.
Dla pań krawców, taniej.
M. Chmielewska, Leszno,
Kościełńska 81, II. piętro.

**Gospodyn-
kucharka**

znająca wykwintne gotowanie,
hodowcę drobiu, wszelkie za-
prawy, z długoletnią praktyką,
poszukuje posady. Adres wsk.
eksp. „Głosu“.

Garnitur klubowy

i siód okrągły, oraz pies Bernar-
den, ostry, na sprzedaż. Leszno
ul. Rydzynskich 20.

Bank Ludowy w Osiecznie

przyjmuje wkłady oszczędnościowe pod zastaw złotego w złocie lub obcej waluty, zabezpiecza przed dewaluacją, płaci
najwyższe procenty, załatwia wszelkie czynności w zakres bankowości wchodzące.

DZWIIGARY I

zelazo sztabowe, osie, lemiesz,
gwoździe, cement, pape dachowa,
smole i wszelkie materiały budowlane

Rok założ.
1889.

Stanisław Voelkel, dawn. Alfred Strecker, Leszno, Dworcowa 38.

Telefon
nr. 81.

**GRABIE KONNE
MOTORY**

dla gospodarstw i przemysłu

Pługi Ventzkiego

2, 3 i 4 skłb. i WSZELKIE MASZyny ROLNICZE

Najlepszy proszek do prania

„ZŁOTY“

Każda paczka zawiera podarek.

Wszędzie do nabycia.

Wszędzie do nabycia

Papę dachową, smolę
preparowaną, lepik
i pak smołowy

poleca

„TEKTURA“ Fabryka Papy Dachowej
F. LESIŃSKI - KROTOSZYN. TEL. 116 i 159.

PODZIĘKOWANIE!

Za nadesłane nam życzenia i prezenty w dzień ślubu
naszego, składamy na tej drodze serdeczne

BÓG ZAPŁAĆ!

TEODOR WOJCIECHOWSKI z ŻONĄ MARJĄ
z DOMU CICHÓWNA.

Kinoteatr „Imperial“ Hotel Polski

Dziś i w dzień nast. najwięcej przebieg kinematografii

„Miasto Cudów“

Monumentalne arcydzieło, w którym rolę główną
kreuje tytan ekranu Douglas Fairbanks. Pocz. o g. 7 i 9.
Jutro w niedzielę wielkie przedś. dla dzieci o 5 nopol.

PRZYMUSOWA LICYTACJA

W poniedziałek, 29 bm. o godz. 11,30 sprzedam
za gotówkę najwięcej dającemu:

1 SAMOCHÓD.

Zbiórka kupujących w Poniecu przed ratuszem.
KOKOT, komornik sąd. w Lesznie.

DO NABYCIA WSZĘDZIE!

Mieszkania

3-4 pok. i kuchni z przynależn.
poszukuje dla mego solidne-
go i spokojnego lokatora z po-
wodn. zapotrzebowania zajmo-
wanych przez niego ubikacji
dla siebie.

Zgłosz. proszę: Franciszek
Mazurek, Leszno, ulica Le-
szczyńskich 29.

Stół rzeźnicki

z marmurową płytą, jak nowy,
8,00 mtr. dł., ścianka półka marm.
oraz kłoc rzeźnicki, korzystnie
na sprzedaż. Leszno, ulica Le-
szczyńska nr. 12.

WIELKI WYBÓR!

Solidne wykonanie!
Dobre warunki!

POLECAM:

gotowe syplalki, umywalki, leżanki, garni-
tury klubowe, krzesła, stojaki do kwiatów
i t. p.

J. CICHOSZEWSKI, LESZNO

8 ulica Leszczyńskich 8

Zwracam uwagę na moje okno wystaw. Proszę zwaćć na mój adres.

NISKIE CENY!

Wykwintne wykon.

Książkowa

samodzielne polacze. Zgł.
pism. z odpisem świadectw i po-
daniem referencji przyjmuje
Rolnicza Mieszczańska, Leszno,
ul. Osiecka 52.

**MAM STAŁE NA SKŁADZIE
WIELKI WYBÓR****GOTOWYCH TRUMIEN**

Również kilka gotowych **SYPIALN I KUCHNI**, korzystnie
na sprzedaż.

Br. Bartoszkiewicz — mistrz stolarski — Rydzyna.

SKŁAD

kolonialny w mieście powiatow-
em, 2 pokoje z kuchnią, ko-
rzystnie sprzedam. Zgłoszenia
do eksp. „Głosu“.

Mam jeszcze korzystnie do oddania:

**2 kosiarki
z przyrządem żniwnym**

oraz

części rezerwowe do maszyn żniwnych
w wielkim wyborze

Stanisław Voelkel-dawn. A. Strecker
LESZNO, ul. Dworcowa 38.

2-3 pokoje

z kuchnią, w Lesznie, bez
umeblowania poszukuje natych-
miast lub od 15. 8. br. Dziera-
wę mogą zapłacić za rok zgóry.
Zgłoszenia Kazimierz Jaworski,
Sokołowiec, pocz. Morawica
pow. Smigiel.

Uczeń

syn uczciwych rodziców, który
ma chęć wyuczyć się piekarstwa,
oraz zapoznać z myślarstwem, na
dogodnych warunkach przyjmę
od 1. 8. br. Mieczysław Le-
dworowski, mistrz piekarski,
Nowa Wieś, pocz. Kąkolowo
pow. Leszno.

Wszelkie systemy naprawy

J. Stroński

Leszno, Leszczyńskich 21.

Wystarczy zamówienie
na kartce pocztowej.

Kupujcie Wyroby Krajowe

PRZYMUSOWA LICYTACJA

W poniedziałek, 29 bm. o godz. 12-ej sprzedam
za gotówkę najwięcej dającemu:

1 fortepian, 1 balet, 1 szafonierkę, 1 lustro,
2 kanapy, 2 fotele, 3 krzesła, 1 futro damskie,
2 stoły, 3 szafy do rzeczy, 1 łóżko z pościelą,
2 leżanki, 1 komoda, 1 zegar, 4 krzeselka itd.
Zbiórka kupujących w Poniecu przed ratuszem.

KOKOT, komornik sądowy, Leszno.

Kino „Palace“ Leszno

OD DZIS — najpotężniejsze arcydzieło filmowe

CAR I POETA

Intrygi miłosne cara Nikoła I. Dramat erotyczny w
12 aktach. Trzeci film ze słynnej serii obrazów wytw.
„Sowkino“ w Moskwie. Reżyser: W. R. Gardzia.

Główne osoby: Car Nikołaj I. — K. N. Karentin.
Poeta Puszkina — S. Czerniakow. Ntalia, jego żona —
D. W. Wołodko. Porucznik Dantes — B. Tamarin.

Film, o którym prasa całej Europy mówi! Film, podzi-
wianej przez niezliczone tłumy publiczności w Paryżu,
Berlinie i Wiedniu. Film, który nie ustępuje w żadnej tenden-
cji politycznej. Film, o którym przepych na dworze
cara Nikołaja I., fotografów, jest w całym swym blasku
i okazałości. Film, który nie ustępuje w żadnym innym
filmom, jak Ben Hur, Faust i Casanova: — Film, nad
którym pracowali cały szereg reżyserów i operator. przez
niepełną 1/2 roku. Film, dla którego nad poświęcił
milion dolarów. Film, ten jest chlubą kinematografii
rosyjskiej i zapewni jej pierwsze miejsce w kinematogr.
Europy. Koncert artyst. W niedzielę początek o g. 8,
5, 7 i 9 wiecz., w dni powszednie o godz. 7 i 9 w.

Dobra**egzystencja**

dla dobrego stolarza we wielkiej
wał (dobra okolica) który może
się z każdego czasu osiedlić
Gdzie? wskazuje eksp. „Głosu“

Sprzedam 1 mg.**ogrodu owocow.**

lub więcej, nadająca się pod
budowę. Blizko wiadomości:
Leszno, ulica Kościelna 21,
II. piętro prawo.

Do prania delikatnych materiałów poleca się

KOSZNIKA

**MYDŁO
SŁONIOWE**

Najkorzystniej i najpewniej lokuje się wkłady oszczędnościowe w Banku Ludowym w Poznaniu

ulica Wielka Zamkowa nr. 44, w własnym domu.

Bank załatwia także wszelkie transakcje w zakres bankowości wchodzące.

SKOROWIDZ POLSKICH SKŁADÓW, PRZEDSIĘBIORSTW I TD.

Poniżej podajemy spis składów, przedsiębiorstw i warsztatów i prosimy Szanownych Czytelników, by przy zakupach uwzględniali w pierwszym rzędzie te firmy, które podajemy w niniejszym skorowidzu.

WŁADYSŁAW NOWACZYK - MISTRZ MALARSKI - LESZNO - ULICA ŁAZIEBNA 6

TELEFON 268.

ROK ZAŁ. 1894.

Pierwszorzędny i najstarszy zakład malarsko-dekoracyjny na miejscu i w okolicy wykonuje wszelkie prace w zakres malarstwa wchodzące, szybko i po cenach przystępnych

ARTYKUŁY MĘSKIE

St. Muszkieta
Leszno, Rynek 19.
Korzystne źródło zakupu wszelkich artykułów męskich.

INTROLIGATORNIE

Władysław Rzepka
Introligatornia
Leszno, Rynek 14.
Telefon 168.
Tekstura wszelk. gatunk.

KRAWIECTWO

Tomasz Stanek
LESZNO
ulica Leszczyńskich 43.
Najwykwint. krawiectwo damskie, męskie i wojskowe SKŁAD SUKNA.

INSTRUMENTY MUZ.

Najtańsze źródło zakupu artyk. piśm., szkolnych i przyborów muzycznych. Wyroby tytoniowe.
Fa A. Pachura
właśc. J. WALECKI
LESZNO
Kościańska nr. 66.

KRAWIECTWO

ST. SOBCZAK, mistrz krawiecki
Leszno, Leszczyńskich 40
BŁAWATY - ODZIEŻ GOTOWA I PODŁUG MIARY.

BUDOWNICTWO

S. SAMOLEWSKI
LESZNO
Tel. 243.
Materiały budowl. Dostawa cegły i dach. Dogodne warunki spłaty!

KAMIENIARSTWO

PRZEDSIĘBIORSTWO KAMIENIARSKO-RZEBIARSKIE
Jan Skrzypczak, dawn. Th. Pfitzner
GRANIT — MARMUR — PIASKOWIEC — KAMIEŃ SZTUCZNE
LESZNO, ALEJE MUŚNICKIEGO 5, ODDZIAŁ UL. OSIECKA 62

MEBLE

MEBLE TRUMNY LEŻANKI
najtaniej
MATY KLASIŃSKI
Leszno
NOWY RYNEK

PAPIER

TAPETY LINOLEUM
LISTWY DO-TAPET szlaki, szablony Linkrusta PAPIER pakowy, gazet, pergaminowy, toaletowy, PAPIER do pisania, koperty, kartony do wysyłki karty do gry, koski, żurnale mod, atryment, notesy, ołówki, towary galanterijne poleca po cenach najniższych.
'BAZAR'
właśc. Paweł Abt
LESZNO, Dworcowa 3.

BATERJE

Akumulatory
baterje anodowe stale na składzie
Reparacje i napeln. akum.
T. SMOLANOWICZ
Leszno, ul. Dworcowa 11
Telefon 216.

FIGURY

POMNIKI

NAGROBK

KSIĘGARNIE

Józef Rzepka
Księgarnia i skład papieru
Leszno, Rynek 14
Telefon 168.

PIERZE

PIERZE POŚCIEL PUCH
ST. ZBOROWSKI
Leszno, ul. Kościańska 1
PAROWA CZYSZCZALNIA I DEZYNFEKCYJA.

TOWARY KOLONJALNE — DELIKATESY

Antoni Kaczmarek osieczna
Tel. 15 poleca Tel. 15
TOWARY KOLONJALNE DELIKATESY
Wina, wódki i spirytus monoo. — Hurt. piw i limonady
Skład Żelaza i sprzętów gospodarczych.

PUSZKARSTWO

W. Biechowski
mistrz ruskarski.
Broń i amunicja.
Fragory fotograficzne.
Leszno - Włp.
ul. Wolności 10. Tel. 287

CUKIERKI

F-a
"VENETIA"
właśc.
Józef Robenek, LESZNO
Dworcowa 5. Specj. skład kawy, cukrów i czekolady.

MEBLE

MEBLE WYŚCIELANE
na dogodnych warunkach, na małe raty. Garnitury klubowe, pluszowe, kanapy, leżanki, materace, wkładki sprężynowe w wielk. wyborze. Przyjm. przeróbki różn. rodz.
B. CHMIEŁOWSKI
Leszno, plac Dr. Metzga 4.

OBRONCA

OBRONCA PRYWATNY
załatwia sprawy procesowe, akcyzowe, skarbowe, imow. najmu, podatki, ściąganie należności, sporządza wszelkie wnioski i udziela porady prawnej.
A. RUNK
LESZNO, Dworcowa 36.

SZKLARSTWO

SZLIFIARNIA SZKŁA POZŁOTNICTWO!
Szkło okienne, lustra, ramy do obrazów, listwy do tapet fachowa i gustowna oprawa obrazów
LUDWIK SCHMIDT
mistrz pozłoty i szklarski
Leszno, Rynek 9.

ROWERY

DOBRY TOWAR
Najtańsze źródło zakupu. — Reparaty pod gwarancją i fach.
St. Kurzawa
PONIEC
ulica Sienkiewicza nr. 7

FORTEPIANY

Nadworna Fabryka Fortepianów i Pianin
T. Betting
Leszno (Pozn.)
Telefon 235. Telefon 235.

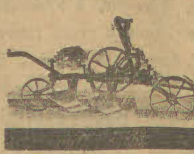
DEKARSTWO

Najsolidniejsze przedsiębiorstwo dekararskie z rutyną zagran., przeprowadza remonty starych dachów oraz krycie nowych budowli pod wszelką gwarancją.
IGN. AKUSZEWSKI
Leszno, ulica Kościańska 31.

PIERZE

Specjalny magazyn wypraw
poleca z własnej pracowni kufdry puchowe i watawe, białe, różowe i ciemne, Inletry, Drele, Pierze i Puch.
Edm. Zwierzycki, Leszno, ul. Leszczyńskich 12.

MASZYNY ROLNICZE

Składnica Maszyn Rolniczych WŁOSZAKOWICE W. KASPERSKI

Maszyzny i narzędzia rolnicze — wirówki — rowery i maszyzny do sżycia na dogodn. warunkach spłaty. Warsztaty reparacyjne. Wypożycz. młockarki parowej

BLACHARSTWO

Wawrzyniec Schaefer
warsztaty blacharskie - instalacyjne
LESZNO
ul. Wolności 15, ul. Komeniusza 35.

Przedpłata: Na poczet wra. tygod. „Przyjacieli Rolnika”, „Ogniska Domowe.”, dodatkiem powiększonym i dodatkiem ilustrowanym z odnozn. do domu przez listowego właściciela opłaconym pocztowo, wynosi kwartał 6,62 zł, miesiąc 2,14 zł, w ekspedycji agenturach miesięcznie 1,80 zł, z odnoznem do domu 1,60 zł. Oddzielny numer 15 groszy. **Ogłoszenia:** Wierzą, milim. 1 (am. as. str. 6) 10 groszy. Reklamy 1 (am. w druku) 20 groszy. Najmniejsza opłata 200 złotych. Przyjęcie ogłoszenia 60 groszy. Przy bankach i dochodzących sądowych wszelkie raty odpada. Za telefonizację podane ogłoszenia nie przyjmujemy odpowiedzialności. Koszt barkowy Bank Ludowy w Lesznie. Kom. czekowe: P.K.O. Kassa 203736. Skrytka pocz. 22. W razie przesyłki w zakładzie, spowodowanych wyższ. cen. strąków lub temu podobnych, wydawca nie odpowiada za dostarczenie pisma a abonent nie ma prawa do odszkodowania.

Agentury pozamiejscowe: Rawicz: Rekosiewicz, księg. Bojanowo: Adamczewski, Dworcowa. Śmigiel: Feliks Zbierski, Gostyń: Kiełmiński, Rynek. Poniać: Stefaniak, księgarnia. Krobia: A. Wiekliński, Wolsztyn: A. Smoczyński, ulica Kościelna nr. 1. Miejska Górka: Walenty Szyska, Rynek. Sarnowa: J. Kosiakowski, ul. Kościelna. Jutrosin: F. Ostrowski, Rynek nr. 9. Zbąszyń: M. Callińska, ul. Marszałkowska nr. 62. Przedmieście p. Przemieli: Matysiak. Brenno: Muszkieta. Włocławek: J. Wojciech. Wronów: Dalaszyński. Bolak: J. Pomarański, Rynek. Dubin p. Rawicz: R. Kowalski, Rynek. Włoszakowice: Wojtkowski, piekarnia. Świecie: Kowalski. Kościerz: Krzyżak. Bol. Pilański, Rynek. Osieczna: Szawelski, ulica Leszczyńska. Bukowiec Górny: Szawelski, piekarnia.